

رضاخان سردار سپه در سفارت شوروی

۶ فروردین ۱۳۹۴ ساعت ۱۹:۵۱

"شومیاتسکی" یکی از سفرای مهم خارجی در تهران بود که همزمان با فعل و انفعالات قدرت یافت رضاخان و تضعیف جایگاه احمدشاه، سعی داشت مانع از چرخش قدرت به نفع انگلستان در ایران شود.

"بوریس شومیاتسکی" پس از بازگشت احمدشاه از سفر اروپا به دنبال فشار دولت انگلیس برای برکناری "رتشتین" سفیر شوروی در ایران که روابط نزدیکی با احمدشاه داشت در تاریخ ۱۹۲۱ میلادی مقارن با ۱۳۰۱ شمسی از سوی دولت شوروی به ایران فرستاده شد.

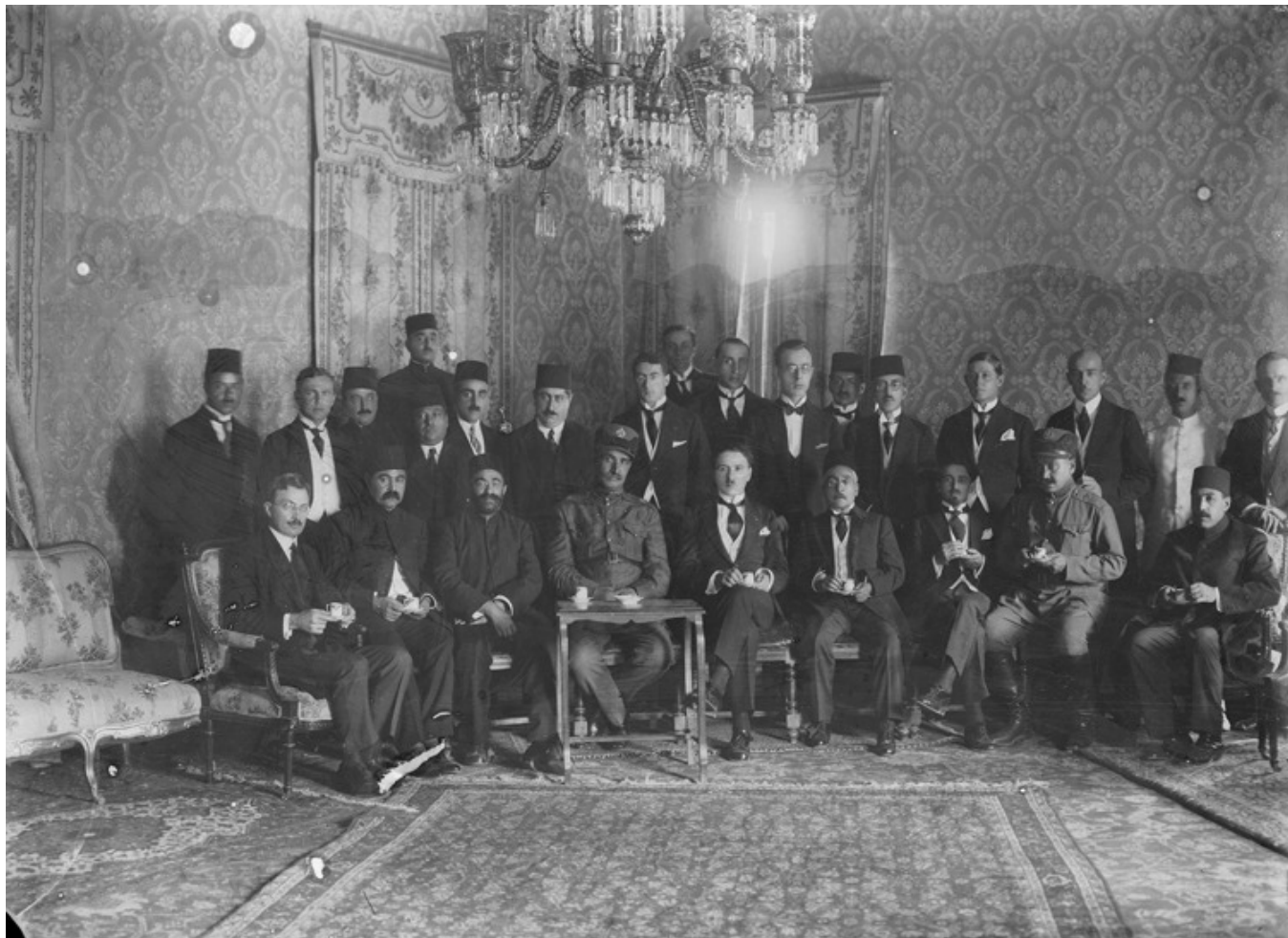
او ابتدا قرار بود تنها یک قرارداد تجاری با ذکالملک فروغی به امضا برساند اما در همین زمان از سوی دولت شوروی حکم کرداری سفارت این کشور در تهران را گرفت. او که از بلشویک های قدیمی روس بود در تیرماه ۱۳۰۲ رسماً به عنوان سفیر این کشور به احمد شاه معرفی شد.

ماموریت شومیاتسکی همراه کردن احمدشاه و دربار ایران با شوروی برای مقاومت در برابر انگلستان و رضاشاه پهلوی، سردار سپه بود. او تلاش بسیار کرد تا قدرت احمدشاه را در برابر سردار سپه تقویت کند و مانع تحقق اهداف انگلیس شود اما تلاش او بی نتیجه بود و دیری نگذشت که شاه عرصه را برای رقیب خالی کرد؛ این در حالی است که احمدشاه او را به همراهی و توطئه پنهانی با رضاخان متهم می کرد.

در این میان سفارت انگلیس نیز با فشار به شوروی سعی داشت مانع ادامه فعالیت های شومیاتسکی در ایران شود. در همین رابطه دولت انگلیس طی اولتیماتومی به مسکو خواسته بود هرچه سریعتر شومیاتسکی را به این کشور فراخواند. در این پیام آمده بود: دولت پادشاهی انگلستان به خوبی میزان پولی که حکومت شوروی در دفعات گوناگون برای شومیاتسکی فرستاده است اطلاع دارد و می داند بخش اعظم این پولها در برانگیختن احساسات ضدانگلیسی به کار گرفته می شود.

تلاش های شوروی و شومیاتسکی پس از آنکه رضاخان در سوم آبان ۱۳۰۲ حکم نخست وزیری را از احمدشاه گرفت و شاه به سفر بی بازگشت فرنگ رفت به شکست انجامید. او اندکی پس از سفر شاه به فرنگ و پیش از انقراض قاجاریه تهران را ترک کرد و به کشورش بازگشت.

گرچه بیشتر مورخین ماموریت شومیاتسکی را جلوگیری از قدرت یافتن رضاخان می‌دانند اما دو عکس برجامانده از دوران حضور او در ایران به عنوان سندی از روابط سردار سپه و سفارت شوروی قابل توجه است. در یکی از این دو عکس که عکاس ناشناس از داخل سفارت شوروی گرفته رضاخان در کنار شومیاتسکی و دیگر مقامات سفارت دیده می‌شود. عکس دیگر نیز مربوط به محوطه باز سفارت شوروی و سردار سپه و سفیر شوروی با ژستی رسمی و دیپلماتیک در کنار هم است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۹۹۱۸/رضاخانز-سرءار-سپه-سفارت-شوروی>